

Opdracht meertaligheid en multiculturaliteit: Planting Languages

Naam studenten:
Datum afname:
Contactpersonen:

Omschrijving situatie:

De moeder van G. is in België geboren, de vader in Brazilië. Haar moedertaal is Nederlands en zijn moedertaal is Portugees (Braziliaans-Portugees). De ouders spreken onderling Portugees tegen elkaar. Tegen hun kinderen spreekt de moeder Nederlands en de vader voornamelijk Portugees.

Topics:

Stap 1: Je eigen taalvaardigheden

De papa schrijft Portugees helemaal bovenaan voor alle vier de categorieën (spreken, begrijpen, lezen en schrijven). Hij geeft aan dat hij Portugees perfect spreekt en begrijpt en dat hij ook leest en schrijft in het Portugees. Daarnaast staat Nederlands onderaan de ladder bij de talen die hij spreekt. Hij beheerst deze taal onvoldoende om in gesprek te gaan. Hij begrijpt de taal matig en leest en schrijft zelden in het Nederlands (voorlaatste trede).

De mama plaatst Nederlands bovenaan de ladder voor alle vier de categorieën, gevolgd door het Portugees voor de eerste twee categorieën (spreken en begrijpen). Ze kan zich perfect uiten in zowel Nederlands als Portugees, alsook begrijpen lukt zeer goed. Ze geeft aan dat ze in het Frans en Engels meer leest en schrijft, dan in het Portugees. Af en toe leest ze artikels in het Frans of Engels. Ze schrijft en leest zelden in het Duits, vaker in het Spaans.

Vroeger zagen de ladders er anders uit. Door veel met haar partner te communiceren, is Portugees voor de mama een bijkomende spreektaal geworden, naast het Nederlands. Daarom plaatst ze ook beide talen bovenaan (eerste/tweede trede). Ook op de ladder van de papa staat Nederlands al hoger dan vroeger, door de communicatie met zijn partner. De mama kaart aan dat ze uit reflex vaak nog hetgeen wat gezegd wordt, gaat vertalen voor hem. Ze zou dit eigenlijk veel minder moeten doen, omdat hij Nederlands al veel beter begrijpt.

Conclusie: Beide ouders spreken en begrijpen Portugees heel goed. Het is voor beiden een spreektaal. De papa leest en schrijft vooral in het Portugees. Hij is minder vaardig in het Nederlands, in vergelijking met de mama. Het is haar moedertaal. Daarnaast heeft de mama bijkomende kennis van Spaans, Duits, Frans en Engels. De papa beheerst deze talen niet.

Antwoord mama:

Antwoord papa:

Stap 2: Talen die een speciale betekenis hebben

Het is duidelijk dat er bij de papa een nauwe emotionele band is met het Portugees. Dit omwille van zijn familie in zijn geboorteland. Hij plaatst Nederlands op de tweede band. Nederlands heeft een speciale betekenis doordat het de moedertaal is van zijn partner.

De mama plaatst Nederlands middenin het hart. Zij is afkomstig uit België en heeft familie en vrienden die Nederlands spreken. Het Portugees en Frans plaatst ze op de tweede plaats, omwille van haar ouders die in Frankrijk wonen en natuurlijk omdat haar partner afkomstig is uit Brazilië en Portugees spreekt. In België wonen er ook vrienden waarmee de ouders in het Portugees communiceren. Tussen de oranje en groene band, plaatst ze Spaans, omwille van haar zus die in Spanje woont. Engels vindt ze ook wel belangrijk, maar in mindere mate, meer omdat het een universele taal is. Duits plaatst ze buiten het hart. Het heeft geen emotionele betekenis voor haar. Deze taal heeft ze enkel geleerd door haar studies.

Toen er naar bevindingen werden gevraagd, gaf de mama aan dat ze wat geschrokken was van hoe dicht het Nederlands toch in het midden van het hart staat bij haar partner.

Conclusie: De papa heeft de nauwste band met Portugees, gevolgd door het Nederlands. De mama had niet verwacht dat het Nederlands zo dicht bij zijn hart stond. Zij heeft de nauwste band met Nederlands, gevolgd door Portugees en Frans. Spaans zet ze nog iets verder en Duits plaatst ze buiten de band.

Antwoord mama:

Antwoord papa:

Stap 3: Doelen voor nu en later

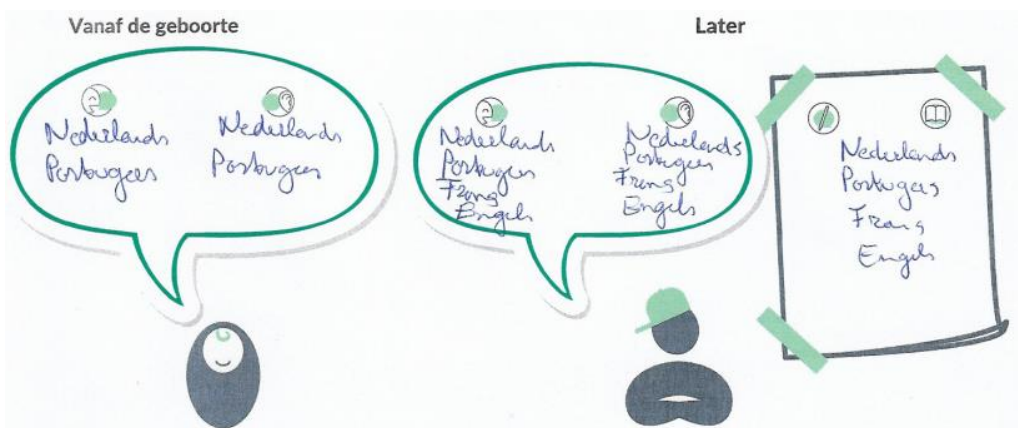
Beide ouders vullen hetzelfde in. Ze vinden het belangrijk om zowel Nederlands als Portugees aan te bieden aan hun kind, zodat hij beide talen spreekt en begrijpt.

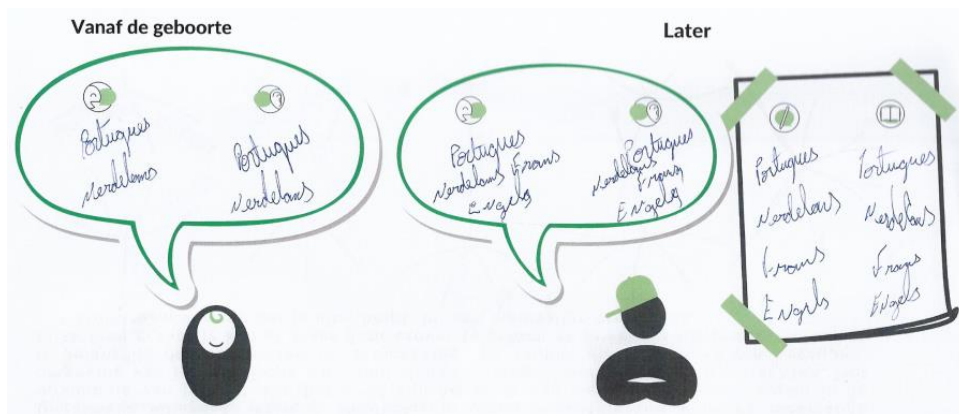
Daarnaast vinden ze het belangrijk dat hun kind op latere leeftijd zowel Nederlands, Portugees, Frans als Engels spreekt en begrijpt, maar ook kan schrijven en lezen. De reden is dat als hun kind ervoor kiest om naar het buitenland te gaan, het zinvol is dat hij taalvaardig is. Daarom willen ze vele talen aanbieden aan hun kinderen. Ze vinden het ook belangrijk dat ze kunnen communiceren met hun familie in Brazilië, België en Frankrijk.

Conclusie: Ze willen de toekomst van hun kind niet vastleggen. Ze willen veel talen aanbieden omdat hun kind op die manier wereldwijd kan communiceren. Dit ten voordele van een later beroep/studie/verhuis naar het buitenland.

Antwoord mama:

Antwoord papa:

Stap 4: Praat met familie en vrienden

De papa vult enkel maar het Portugees in. Hij geeft aan dat daarbij zowel familie als vrienden kunnen helpen.

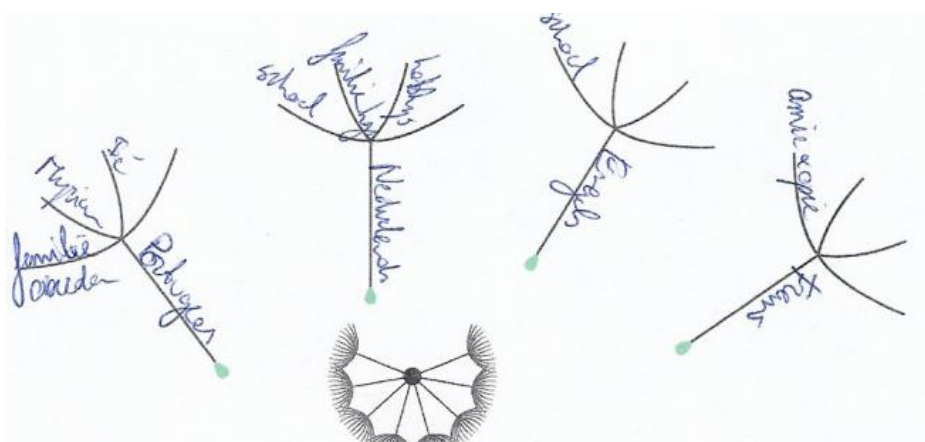
De mama geeft aan dat ze dit een confronterende oefening vindt. Ze plaatst Engels en Frans op de steel, omdat ze verwacht dat hun kinderen die taal zullen verwerven. Ze vermeldt dat ze er niet bij stil staat of ze daarbij hulp zou vragen aan familie of vrienden. Ze dacht gewoon "ja ze leren dat op school" of "al reizend". Doordat er familie in Frankrijk woont, kunnen zij wel helpen met het Frans.

De papa geeft aan dat de twee meters van hun kind (zus en vriendin van de mama) allebei Portugees leren, dus tegen hun kind dan ook Portugees kunnen spreken.

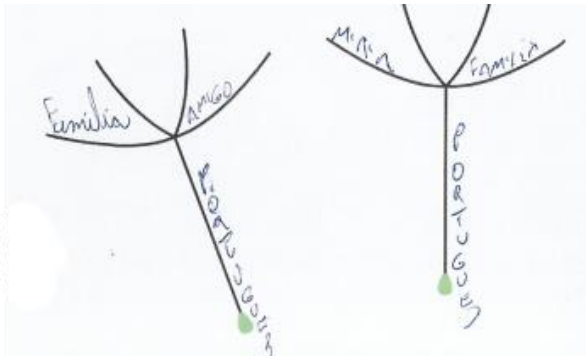
De mama vertelt ons het volgende: "Je wordt ondergedompeld in het Nederlands door in Brugge te wonen, maar voor het Portugees staat de papa er binnen het gezin voornamelijk alleen voor."

Conclusie: Deze opdracht vond de mama het meest confronterend en verrassend. Nooit had ze er bij stilgestaan dat familie/vrienden een invloed kunnen hebben op de taalontwikkeling van hun kinderen. Ze hebben familie/vrienden die bij de volgende talen kunnen helpen: Portugees, Nederlands, Engels en Frans.

Antwoord mama:

Antwoord papa:

Stap 5: Samen een taalaanpak kiezen voor thuis

Beide ouders hanteren op dit moment dezelfde aanpak: Mama praat Nederlands tegen de kinderen, papa Portugees. Onderling willen de ouders, als de papa iets taalvaardiger is, ook Nederlands tegen elkaar praten. Momenteel praten ze alleen Portugees tegen elkaar. Af en toe gebruikt de papa een Nederlands woord, vooral als er andere kinderen in de buurt aanwezig zijn.

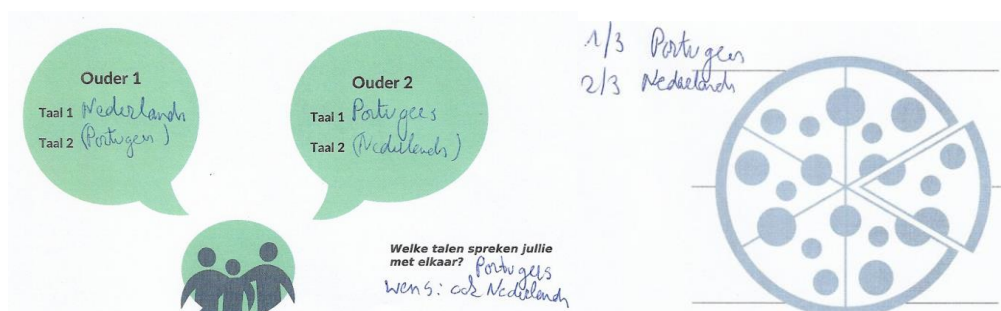
Hun oudste zoontje heeft tijdens zijn eerste jaar een stille periode gehad voor het Nederlands, doordat de papa voornamelijk voor hem zorgde en Portugees sprak. Zijn eerste woordjes waren bijgevolg ook in het Portugees. Hij doet nu op zijn 4-jarige leeftijd pas moeite om Nederlands te spreken.

Willen ze die aanpak behouden/veranderen? De mama zou wel willen dat hun jongste kind Nederlands tegen de mama spreekt en Portugees tegen de papa. Ze wil dus dat de talen evenredig worden aangeboden. De papa heeft een ander idee. Hij zegt: "We wonen in België, dus moet er Nederlands gesproken worden. Ons kind gaat het Portugees op een bepaald ogenblik wel begrijpen, als hij volwassen is."

De papa geeft aan dat hij het jammer vindt dat hij Nederlands niet goed kan spreken. Af en toe zorgt dit voor conflicten thuis met hun oudste kind. Hij profiteert er soms van dat zijn papa niet zo goed Nederlands kan.

Op dit moment is de mama vaker thuis omwille van zwangerschapsverlof, waardoor het Nederlands iets meer aanwezig is dan het Portugees. Er komt bezoek in het Nederlands, de radio is in het Nederlands... Hun kind hoort op dit moment 1/3 Portugees en 2/3 Nederlands.

Conclusie: Beide ouders hebben een andere visie op de taalaanpak. De mama zou graag hebben dat beide talen afzonderlijk en evenredig aan bod komen, terwijl de papa het belangrijk vindt dat het Nederlands het meeste wordt gesproken.

Stap 6: Help je kind in het dagelijkse leven – taalstimulerende activiteiten

Op dit moment worden er boekjes gelezen en liedjes gezongen in het Nederlands en Portugees. Ze willen dit graag verruimen naar Frans, Engels en Spaans. Ze noteerden deze drie talen op het blad. De andere activiteiten (verhaaltjes vertellen, verzorgen, spelen, koken en eten, boodschappen doen), gebeurt momenteel in zowel Portugees als Nederlands, afhankelijk van welke ouder er spreekt.

Als overige activiteit kozen ze voor sport. Ze zouden graag dat er tijdens een sportactiviteit, bv. voetbal, een andere taal aan bod komt, bv. Engels.

Conclusie: Momenteel zijn de taalstimulerende activiteiten in het Nederlands en Portugees. Graag zouden ze voor enkele activiteiten, nl. boeken lezen, liedjes zingen en sportactiviteiten, andere talen aanbieden.

Stap 7: Help je kind in het dagelijkse leven – Contact met anderen

Online contact met familie gebeurt op dit moment voornamelijk in het Nederlands en Portugees. De familiebezoeken en vakanties zullen binnenkort zowel in het Nederlands, Portugees, Spaans en Frans gebeuren.

Het contact met leeftijdsgenoten gebeurt op dit ogenblik in het Nederlands, alsook de sociale activiteiten in de omgeving. Dit zal later waarschijnlijk in deze taal blijven.

Ouder-kind groepen gebeuren in het Nederlands en Portugees. Door deze oefening te maken, beseffen de ouders dat ze ook Portugese vrienden hebben, waardoor dat bezoeken/ouder-kind groepen dan ook in het Portugees gaan zijn.

Taallessen zullen via school gebeuren en zal vooral in het Nederlands, Frans en Engels zijn.

Conclusie: Het contact met anderen gebeurt op dit moment in het Nederlands en Portugees. Deze zomer gaan ze op vakantie en zullen ze familie bezoeken. Daar zal Frans en Spaans gesproken worden. Op school zullen ze later Engels en Frans leren.

Stap 8: Een kijkje in de toekomst

De mama heeft via de liefde een nieuwe taal geleerd, nl. Portugees. Ook heeft ze in haar verleden naar Peru getrokken, waar ze Spaans heeft geleerd. Beide ouders geven dan ook aan dat zowel werk als studie, liefde, reizen of een verhuis de taalontwikkeling van hun kind mogelijks kunnen beïnvloeden.

Algemeen besluit:

De papa kan Portugees spreken, begrijpen, lezen en schrijven. Nederlands begrijpt hij, maar kan hij nog niet spreken. Er wordt daar op dit moment wel aan gewerkt. De mama spreekt zowel goed Nederlands, Portugees, Frans als Engels. Nederlands en Portugees gebruikt ze als spreektaal. Deze vier talen begrijpt ze ook goed, inclusief Spaans, die ze iets minder goed kan spreken.

Het Portugees heeft de grootste emotionele waarde voor de papa, nauw gevolgd door Nederlands. De mama heeft de nauwste band met Nederlands, gevolgd door Frans en Portugees, Spaans en Engels. De ouders vonden het goed om stil te staan bij elke stap en waren vaak ook wel verrast van elkaar of van de situatie. Zonder eerder bij stil te staan, vermeldt de mama dat er heel wat familieleden en vrienden zijn die een invloed hebben op de taalontwikkeling van hun kind.

De papa vindt, aangezien ze nu in België wonen, dat het Nederlands de belangrijkste taal is. Hij is zelf ook de taal aan het leren, waardoor het op termijn ook door hem gesproken kan worden. De mama wil dat beide talen evenredig worden aangeboden.

Aanpak en aandachtspunten:

De mama praat op dit moment Nederlands tegen de kinderen, de papa Portugees. Ze geven aan dat dit niet altijd even goed gesplitst wordt. De papa vindt Nederlands op dit ogenblik de belangrijkste taal voor hun kinderen. Hij is zelf ook de taal aan het leren, waardoor het op termijn ook door hem gesproken kan worden. Hij wil dus dat de kinderen vooral Nederlands spreken en Portugees iets meer op de achtergrond zal komen. Dit komt niet overeen met de aanpak van de mama. Zij wil dat beide talen evenredig worden aangeboden. De andere talen (vooral Frans en Engels), die de mama beheerst, wil ze op termijn aanbieden aan de kinderen.

Mijn advies sluit vooral aan bij de aanpak van de mama. Het Portugees heeft een belangrijke emotionele waarde voor de papa. Deze taal mag dan ook niet zomaar opzij worden gelegd. Hij kan Portugees tegen hun kinderen spreken, terwijl de mama Nederlands spreekt. Tussen beide ouders moet er momenteel Portugees worden gesproken, aangezien de papa de taal nog niet zo vaardig is. Daarnaast willen ze nog heel wat andere talen aanbieden tijdens liedjes en voorleesverhaaltjes. Het aanbod in andere talen zou ik beperken, maar eerst kijken naar de frequentie en omgeving waarin de extra taal gesproken kan worden. Frans heeft voor de mama een nauwere band dan het Engels. De ouders van haar die in Frankrijk wonen, kunnen ook helpen om deze taal te stimuleren. De papa is deze taal niet vaardig, dus zal de mama deze taak vooral op zich moeten nemen. Ze kan boekjes voorlezen, liedjes zingen ... In het Frans. Als het kind een hobby doet later, zou deze taal dan opnieuw kunnen worden aangeboden.

Conclusie: De papa spreekt verder Portugees tegen de kinderen, de mama Nederlands. Beide talen moeten afzonderlijk worden aangeboden. Onderling spreken de ouders Portugees, omdat de papa Nederlands nog niet zo vaardig is. Bijkomend worden er activiteiten aangeboden in het Frans.

Evaluatie:

De afname verliep heel vlot. Op het einde van het gesprek, zeiden ze ons dat ze het een aangenaam en open gesprek vonden. Wij gaven hen de zaadjes als geschenk en wij kregen het doopsuiker van G. Dit waren bloembollen, dus heel toepasselijk.

Het invullen van het booklet verliep zonder moeilijkheden. Het werd tweemaal afgedrukt in het Nederlands, waardoor de ouders individueel alles konden invullen. De mama vertaalde het voor haar partner, indien nodig. Vanaf stap 5 schreef één ouder alles neer, in overleg met de andere ouder.

We waren initieel van plan om 4 filmpjes te tonen, maar na het eerste filmpje, merkten we dat de ouders niet zo aandachtig luisterden omdat het lang duurde. Het tweede filmpje toonden we maar voor de helft en de andere twee filmpjes toonden we niet meer.